

**MIĘDZYNARODOWE STANDARDY
DLA ŚRODKÓW
FITOSANITARNYCH**

Poprawiona wersja normy ISPM nr 15

**PRZEPISY DOTYCZĄCE
DREWNIANYCH MATERIAŁÓW
OPAKOWANIOWYCH W HANDLU
MIĘDZYNARODOWYM**

(2009)

SPIS TREŚCI

WSTĘP

ZAKRES

OŚWIADCZENIE W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

REFERENCJE

DEFINICJE

ZARYS WYMOGÓW

WYMOGI

1. Podstawa przepisów

2. Drewniane materiały opakowaniowe podlegające regulacjom prawnym

2.1 Wykluczenia

3. Środki fitosanitarne dotyczące drewnianych materiałów opakowaniowych

3.1 Zatwierdzone środki fitosanitarne

3.2 Zatwierdzenie nowych i poprawionych działań

3.3 Alternatywne porozumienia dwustronne

4. Obowiązki NPPO

4.1 Kwestie regulacyjne

4.2 Zastosowanie i użycie znaku

4.3 Obróbka i wymogi dotyczące oznakowania stosowane względem drewnianych materiałów opakowaniowych, które są ponownie wykorzystywane, naprawiane lub ponownie przerabiane.

4.3.1 Ponowne wykorzystanie drewnianych materiałów opakowaniowych

4.3.2 Naprawione drewniane materiały opakowaniowe

4.3.3 Ponownie wytworzone drewniane materiały opakowaniowe

4.4 Tranzyt

4.5 Procedury importowe

4.6 Środki fitosanitarne stosowane w punkcie wwozu w przypadku niezgodności

ANEKS 1

Zatwierdzone działania związane z drewnianymi materiałami opakowaniowymi

ANEKS 2

Oznakowanie i jego zastosowanie

ZAŁĄCZNIK 1

Przykładowe sposoby bezpiecznej utylizacji drewnianych materiałów opakowaniowych niespełniających wymogów

WSTĘP

ZAKRES

Niniejsza norma opisuje środki fitosanitarne mające na celu zmniejszenie ryzyka wprowadzenia i rozprzestrzeniania się agrofagów kwarantannowych w drewnianych materiałach opakowaniowych, wykonanych z surowego drewna, wykorzystywanych w handlu międzynarodowym. Do drewnianych materiałów opakowaniowych objętych niniejszą normą zalicza się drewno sztauerskie, ale wyklucza się opakowania drewniane wykonane z drewna poddanego obróbce eliminującej obecność agrofagów (np. sklejka).

Środki fitosanitarne opisane w niniejszej normie nie mają na celu zapewnienia trwałej ochrony przed agrofagami zanieczyszczającymi lub innymi organizmami.

OŚWIADCZENIE W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Uważa się, że agrofagi występujące w drewnianych materiałach opakowaniowych mają negatywny wpływ na zdrowie i bioróżnorodność lasu. Wdrożenie niniejszej normy ma na celu zdecydowane zmniejszenie rozprzestrzeniania się agrofagów, a tym samym ich negatywnego wpływu. Jako że w niektórych sytuacjach lub dla niektórych państw alternatywne zastosowania lub inne odpowiednie materiały opakowaniowe są niedostępne, niniejsza norma obejmuje obróbkę bromkiem metylu. Bromek metylu należy do substancji o właściwościach zubażających warstwę ozonową. W związku z publikacją niniejszej normy Komisja ds. Środków Fitosanitarnych przyjęła zalecenie w sprawie *Zastąpienia lub ograniczenia zastosowania bromku metylu jako środka fitosanitarnego* (2008). Obecnie trwają prace nad rozwojem alternatywnych zastosowań, które są bardziej przyjazne dla środowiska.

REFERENCJE

- Przesyłki w tranżycie*, 2006. ISPM nr 25, FAO, Rzym.
System certyfikacji eksportowej, 1997. ISPM nr 7, FAO, Rzym.
Słownik terminów fitosanitarnych, 2008. ISPM nr 5, FAO, Rzym.
Wytyczne w sprawie systemu fitosanitarnych regulacji dotyczących importu, 2004. ISPM nr 20, FAO, Rzym.
Wytyczne w sprawie inspekcji, 2005. ISPM nr 23, FAO, Rzym.
Wytyczne w sprawie powiadamiania o przypadkach braku zgodności ze standardami i podejmowania działań w nagłych przypadkach, 2001. ISPM nr 13, FAO, Rzym.
ISO 3166-1 elementy kodów alpha-2 (http://www.iso.org/iso/english_country_names_and_code_elements)
Międzynarodowa Konwencja Ochrony Roślin, 1997. FAO, Rzym.
Zastosowanie środków fitosanitarnych względem agrofagów podlegających przepisom, 2007. ISPM nr 28, FAO, Rzym.
Zastąpienie lub ograniczenie zastosowania bromku metylu jako środka fitosanitarnego, 2008. Zalecenie Komisji ds. Środków Fitosanitarnych, FAO, Rzym.
Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową, 2000. Sekretariat ds. Ozonu Programu ochrony środowiska Organizacji Narodów Zjednoczonych. ISBN: 92-807-1888-6 (<http://www.unep.org/ozone/pdfs/Montreal-Protocol2000.pdf>).

DEFINICJE

Definicje terminów fitosanitarnych stosowanych w niniejszej normie można znaleźć w normie ISPM nr 5 (*Słownik terminów fitosanitarnych*, 2008).

ZARYS WYMOGÓW

Zatwierdzone środki fitosanitarne, które zdecydowanie zmniejszają ryzyko wprowadzenia i rozprzestrzeniania się agrofagów w drewnianych materiałach opakowaniowych obejmują zastosowanie drewna odkorowanego (z określoną tolerancją pozostałości kory) i zastosowanie zatwierdzonych działań (wymienionych w Aneksie 1). Zastosowanie zatwierdzonego oznakowania (opisanego w Aneksie 2) stanowi gwarancję łatwego zidentyfikowania drewnianych materiałów opakowaniowych poddanych zatwierdzonemu zabiegom. Zatwierdzone działania, oznakowanie i jego zastosowanie zostały opisane w dalszej części dokumentu.

Krajowe Organizacje Ochrony Roślin (NPPO) krajów eksportujących i krajów importujących mają określone obowiązki. Wykorzystanie i zastosowanie oznakowania musi zawsze podlegać zatwierdzeniu przez NPPO. NPPO, które zatwierdzają wykorzystanie znaku powinny nadzorować odpowiednie zastosowanie zabiegów, wykorzystanie znaku i jego zastosowanie przez producentów/podmioty dokonujące obróbki (lub, przynajmniej, przeprowadzać kontrolę i przegląd tych działań). Organizacje te powinny również ustalać procedury inspekcji lub monitoringu i kontroli. Określone wymogi mają zastosowanie do

opakowaniowych, które są naprawiane lub ponownie wytwarzane. NPPO krajów importujących powinny akceptować zatwierdzone środki fitosanitarne jako podstawę zezwolenia na przywóz drewnianych materiałów opakowaniowych bez dalszych fitosanitarnych wymogów importowych związanych z drewnianymi materiałami opakowaniowymi. Organy te mogą również dokonać weryfikacji przesyłek, które spełniły wymogi niniejszej normy. W przypadku gdy drewniane materiały opakowaniowe nie spełniają wymogów przewidzianych w niniejszej normie, NPPO są również odpowiedzialne – w razie konieczności – za wdrażane środki i powiadamianie o przypadkach niezgodności.

WYMOGI

1. Podstawa przepisów

Drewno pochodzące z żywych lub martwych drzew może być zaatakowane przez agrofagi. Drewniane materiały opakowaniowe są często wykonane z surowego drewna, które nie zostało poddane dostatecznej obróbce lub odpowiednim zabiegom mającym na celu usunięcie lub zabicie agrofagów, a zatem staje się ono źródłem wprowadzenia i rozprzestrzeniania się agrofagów kwarantannowych. Udowodniono, że drewno sztauerskie wykazuje właściwości zagrażające wprowadzeniem i rozprzestrzenieniem się agrofagów kwarantannowych. Ponadto, drewniany materiał opakowaniowy jest zazwyczaj ponownie wykorzystywany, naprawiany lub ponownie wytwarzany (co zostało opisane w rozdziale 4.3). Właściwe pochodzenie każdego kawałka drewnianego materiału opakowaniowego jest trudne do określenia i dlatego ciężko jest ustalić jego status fitosanitarny. Dlatego też w przypadku drewnianego materiału opakowaniowego często niemożliwe jest przeprowadzenie analizy ryzyka niesionego przez agrofagi w celu ustalenia czy środki fitosanitarne są niezbędne oraz w celu podjęcia decyzji w sprawie mocy tych środków. W związku z powyższym niniejsza norma opisuje powszechnie akceptowane środki, które mogą być stosowane przez wszystkie kraje w celu zdecydowanego ograniczenia ryzyka wprowadzenia i rozprzestrzeniania się większości agrofagów kwarantannowych związanych z drewnianymi materiałami opakowaniowymi.

2. Drewniane materiały opakowaniowe podlegające regulacjom prawnym

Niniejsze wytyczne obejmują wszystkie formy opakowań drewnianych, które mogą być źródłem agrofagów stanowiących zagrożenie głównie dla żywych drzew. Zaliczają się do nich takie drewniane materiały opakowaniowe jak: klatki, pudła, skrzynie, drewno sztauerskie¹, palety, bębny kablowe i szpule/rolki, które występują niemal we wszystkich importowanych przesyłkach, również w przesyłkach, które zazwyczaj nie podlegają kontroli fitosanitarnej.

2.1 Wykluczenia

Przepisom niniejszej normy nie podlegają następujące artykuły ze względu na wykazywanie dostatecznie niskiego ryzyka²:

- drewniane materiały opakowaniowe wykonane w całości z cienkiego drewna (o grubości maksymalnej 6 mm)
- opakowania drewniane wykonane w całości z materiałów drewnopochodnych, takich jak: sklejka, płyta wiórowa, płyta OSB lub płyty z forniru wykonane z użyciem kleju, wysokiej temperatury lub ciśnienia, lub z zastosowaniem wszystkich tych zabiegów
- beczki na wino i alkohole wysokoprocentowe, które zostały wykonane z wykorzystaniem obróbki termicznej
- pudełka prezentowe na wino, cygara i inne towary, wykonane z drewna, które zostało poddane obróbce i/lub wytworzone w taki sposób, że nie zawiera ono agrofagów
- trociny, wióry i wełna drzewna
- drewniane komponenty na stałe przytwierdzone do pojazdów towarowych lub kontenerów przewozowych.

3. Środki fitosanitarne dotyczące drewnianych materiałów opakowaniowych

Niniejsza norma opisuje środki sanitarne (w tym działania), które zostały zatwierdzone do zastosowania względem drewnianych materiałów opakowaniowych i stanowi zatwierdzenie nowych lub poprawionych działań.

3.1 Zatwierdzone środki fitosanitarne

Na zatwierdzone środki fitosanitarne opisane w niniejszej normie składają się procedury fitosanitarne obejmujące działania związane z drewnianymi materiałami opakowaniowymi i ich oznakowaniem. Zastosowanie oznakowania eliminuje konieczność stosowania świadectwa fitosanitarnego, gdyż wskazuje, że zostały zastosowane powszechnie akceptowane środki fitosanitarne. Przedmiotowe środki sanitarne powinny być zaakceptowane przez wszystkie Krajowe Organizacje Ochrony Rośli (NPPO) jako podstawa

¹ Przesyłki drewna (tj. drewna/tarcicy) mogą być zabezpieczane drewnem sztauerskim, które powstaje z drewna tego samego rodzaju i tej samej jakości oraz które spełnia te same wymogi fitosanitarne, co drewno w przesyłce. W takich przypadkach, drewno sztauerskie może być uznane za część przesyłki i może nie być traktowane jako drewniany materiał opakowaniowy w rozumieniu niniejszej normy.

² Nie wszystkie rodzaje pudełek prezentowych lub beczek są wykonane z drewna wolnego od agrofagów, a zatem niektóre rodzaje mogą podlegać zastosowaniu niniejszej normy. W odpowiednich przypadkach mogą zostać zawarte porozumienia między NPPO krajów importujących i eksportujących dotyczące tych rodzajów towarów.

zezwoleń na przywóz drewnianych materiałów opakowaniowych bez dalszych wymogów. W przypadku wykroczenia poza zatwierdzone środki opisane w niniejszej normie, względem wymaganych środków fitosanitarnych niezbędne jest zastosowanie technicznego uzasadnienia. Zabiegi opisane w Aneksie 1 uznaje się za skuteczne względem większości agrofagów żywych drzew związanych z drewnianymi materiałami opakowaniowymi wykorzystywanymi w handlu międzynarodowym. Zabiegi te są związane z zastosowaniem do budowy opakowań drewnianych drewna odkorowanego, co ma na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa ponownego zaatakowania żywych drzew przez agrofagi. Środki te zostały przyjęte przy uwzględnieniu:

- składu gatunkowego agrofagów, które mogą zostać zniszczone
- skuteczności środka
- wykonalności technicznej i/lub komercyjnej.

Produkcja zatwierdzonych drewnianych materiałów opakowaniowych (w tym drewna sztauerskiego) obejmuje trzy podstawowe działania: obróbkę, wytworzenie i oznakowanie. Działania te mogą być wykonane przez odrębne podmioty lub jeden podmiot może wykonać część z nich lub wszystkie te działania. Ze względu na znaczenie orientacyjne, niniejsza norma odnosi się do producentów (podmiotów, które wytwarzają drewniane materiały opakowaniowe i mogą stosować znak na odpowiednio przygotowanych drewnianych materiałach opakowaniowych) i podmiotów dokonujących obróbki (podmiotów, które stosują zatwierdzone metody obróbki i mogą stosować znak na odpowiednio przygotowanych drewnianych materiałach opakowaniowych).

Drewniane materiały opakowaniowe podlegające zatwierdzonym środkom powinny być oznaczone oficjalnym znakiem, zgodnie z Aneksem 2. Znak ten składa się ze specjalnego symbolu stosowanego w połączeniu z kodami identyfikacyjnymi danego kraju, podmiotów odpowiedzialnych za produkcję i obróbkę oraz z informacji o zastosowanym rodzaju obróbki. W dalszej części normy wszystkie komponenty tego znaku będą łącznie nazywane „znakiem”. Powszechnie rozpoznawalny, uniwersalny we wszystkich językach znak ułatwia oznaczenie przygotowanych drewnianych materiałów opakowaniowych podczas kontroli przedeksportowej, w punkcie granicznym lub w dowolnym innym miejscu. NPPO powinny zatwierdzić znak, o którym mowa w Aneksie 2 jako podstawę zatwierdzenia przywozu drewnianego materiału opakowaniowego bez dalszych wymogów.

Oprócz zastosowania jednego z przyjętych działań określonych w Aneksie 1, do wyrobu drewnianych materiałów opakowaniowych musi być wykorzystane drewno odkorowane. Tolerancję pozostałości kory określono w Aneksie 1.

3.2 Zatwierdzenie nowych i poprawionych działań

W związku z udostępnieniem nowych informacji technicznych, istniejące działania mogą zostać poddane przeglądowi i modyfikacji, a Komisja ds. Środków Fitosanitarnych (CPM) może przyjąć nowe, alternatywne działania i/lub schematy obróbki drewnianych materiałów opakowaniowych. Norma ISPM Nr 28 (*Zastosowanie środków fitosanitarnych względem agrofagów podlegających przepisom*, 2007) zawiera wytyczne dotyczące procesu zatwierdzania działań opisanego w Międzynarodowej Konwencji Ochrony Roślin (IPPC). Jeśli przyjęte zostanie nowe działanie lub poprawiony schemat obróbki drewnianych materiałów opakowaniowych i zostaną one włączone do niniejszego dokumentu ISPM, materiał, który został już poddany obróbce zgodnie z poprzednio obowiązującymi przepisami nie musi być ponownie poddany obróbce ani oznakowaniu.

3.3 Alternatywne porozumienia dwustronne

NPPO mogą przyjmować środki inne niż te wymienione w Aneksie 1 na mocy dwustronnych porozumień z partnerami handlowymi. W takich przypadkach znak pokazany w Aneksie 2 nie może być stosowany, jeśli wszystkie wymogi niniejszej normy zostały spełnione.

4. Obowiązki NPPO

Aby zrealizować założenie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się agrofagów strony eksportujące i importujące umowy oraz NPPO ich krajów muszą wypełniać odpowiednie obowiązki (wymienione w artykułach I, IV i VII IPPC) Określone obowiązki odnoszące się do niniejszej normy zostały wyszczególnione poniżej.

4.1 Kwestie regulacyjne

Obróbka i zastosowanie znaku (i/lub systemów powiązanych) muszą zawsze podlegać zatwierdzeniu ze strony NPPO. NPPO, które zatwierdzają zastosowanie znaku mają obowiązek zapewnienia, że wszystkie systemy zaakceptowane i zatwierdzone do wdrożenia niniejszej normy spełniają wszelkie niezbędne wymogi opisane w niniejszej normie oraz że drewniany materiał opakowaniowy (lub drewno, które będzie użyte jako drewniany materiał opakowaniowy) posiadające oznakowanie zostało poddane obróbce i/lub zostało wytworzone zgodnie z niniejszą normą. Do obowiązków zalicza się:

- zatwierdzenie, rejestrację i akredytację, w odpowiednich przypadkach
- monitorowanie systemów obróbki i oznakowania wdrażanych w celu weryfikacji zgodności (dalsze informacje na temat powiązanych obowiązków można znaleźć w normie ISPM nr 7: *System certyfikacji eksportowej*, 1997)
- inspekcja, opracowywanie procedur weryfikacji i przeprowadzanie kontroli w odpowiednich sytuacjach (więcej informacji można znaleźć w normie ISPM nr 23: *Wytyczne w sprawie inspekcji*, 2005).

NPPO powinny nadzorować (lub przynajmniej przeprowadzać kontrolę lub przegląd) zastosowanie działań i zatwierdzać użycie znaku i jego zastosowanie w odpowiednich przypadkach. Aby zapobiegać stosowaniu oznakowania na drewnianych materiałach opakowaniowych, które nie zostały poddane obróbce lub zostały poddane niedostatecznej/niewłaściwej obróbce, obróbka powinna być przeprowadzana przed zastosowaniem oznakowania.

4.2 Zastosowania i użycie znaku

Określone znaki stosowane do oznakowania drewnianych materiałów opakowaniowych przygotowanych zgodnie z niniejszą normą muszą spełniać wymogi określone w Aneksie 2.

4.3 Obróbka i wymogi dotyczące oznakowania stosowane względem drewnianych materiałów opakowaniowych, które są ponownie wykorzystywane, naprawiane lub ponownie wytwarzane.

NPPO krajów, w których drewniane materiały opakowaniowe posiadające oznakowanie opisane w Aneksie 2 są naprawiane lub ponownie wytwarzane mają obowiązek zapewnienia i sprawdzenia czy systemy związane z wywozem tych drewnianych materiałów opakowaniowych są w pełni zgodne z niniejszą normą.

4.3.1 Ponowne wykorzystanie drewnianych materiałów opakowaniowych

Jednostka drewnianego materiału opakowaniowego, która została poddana obróbce i oznakowana zgodnie z przepisami niniejszej normy oraz która nie została naprawiona, ponownie wytworzona lub zmodyfikowana w inny sposób nie wymaga ponownej obróbki lub ponownego oznakowania w momencie stosowania tej jednostki.

4.3.2 Naprawione drewniane materiały opakowaniowe

Naprawione drewniane materiały opakowaniowe to drewniane materiały opakowaniowe, w których maksymalnie jedna trzecia składników została usunięta i zastąpiona innymi składnikami. NPPO muszą zagwarantować, że gdy oznakowane drewniane materiały opakowaniowe są naprawiane, do naprawy stosowane jest wyłącznie drewno spełniające wymogi zawarte w niniejszej normie lub drewno uzyskane lub wytworzone z materiału drzewnego poddanego obróbce (o którym mowa w rozdziale 2.1). W przypadku gdy drewno poddane obróbce jest wykorzystywane do naprawy, każdy dodany komponent musi być oddzielnie oznaczony zgodnie z niniejszą normą.

Drewniane materiały opakowaniowe posiadające wiele znaków mogą stwarzać problemy w zakresie określenia pochodzenia drewnianych materiałów opakowaniowych, jeśli zostaną w nich wykryte agrofagi. Zaleca się, aby NPPO krajów, w których naprawiane są drewniane materiały opakowaniowe ograniczały liczbę różnych znaków, które mogą pojawić się na jednostce drewnianych materiałów opakowaniowych. A zatem NPPO krajów, w których naprawiane są drewniane materiały opakowaniowe mogą wymagać usunięcia poprzednich znaków na naprawionym drewnianym materiale opakowaniowym, ponownej obróbki jednostki zgodnie z Aneksem 1 i oznakowania zgodnie z Aneksem 2. Jeśli do ponownej obróbki stosowany jest bromek metylu, uwzględnione powinny być informacje zawarte w zaleceniu Komisji ds. Środków Fitosanitarnych *Zastąpienie lub ograniczenie zastosowania bromku metylu jako środka fitosanitarnego* (2008).

W sytuacji, gdy zachodzą wątpliwości odnośnie poddania wszystkich komponentów naprawionego drewnianego materiału opakowaniowego obróbce zgodnie z niniejszą normą lub gdy trudno jest ustalić

pochodzenie jednostki drewnianego materiału opakowaniowego lub jej komponentu, NPPO krajów, w których naprawiane są drewniane materiały opakowaniowe powinny wymagać, aby drewniane materiały opakowaniowe były poddawane ponownej obróbce, niszczone lub w inny sposób zabezpieczone przed wejściem do obrotu międzynarodowego jako drewniane materiały opakowaniowe zgodne z niniejszą normą. W przypadku ponownej obróbki, wszelkie wcześniejsze oznakowania muszą być na stałe usunięte (np. zamalowane farbą lub zdarte). Po przeprowadzeniu ponownej obróbki, oznakowanie musi być ponownie naniesione zgodnie z wymogami niniejszej normy.

4.3.3 Ponownie wytworzone drewniane materiały opakowaniowe

Jednostka drewnianych materiałów opakowaniowych, w których więcej niż jedna trzecia składników została zastąpiona innymi składnikami uznawana jest za jednostkę ponownie wytworzoną. W tym procesie połączone mogą być różne komponenty (z dodatkową przeróbką w razie konieczności), które następnie zostaną ponownie złożone w drewniany materiał opakowaniowy. Ponownie wytworzone drewniane materiały opakowaniowe mogą zatem zawierać zarówno nowe, jak i uprzednio wykorzystane komponenty.

Wszelkie wcześniejsze oznakowania znajdujące się na ponownie wytworzonych drewnianych materiałach opakowaniowych muszą być na stałe usunięte (np. zamalowane farbą lub zdarte). Na ponownie wytworzone drewniane materiały opakowaniowe oznakowanie musi być ponownie naniesione zgodnie z wymogami niniejszej normy.

4.4 Tranzyt

Przy tranzytzie przesyłek wykorzystującym drewniane materiały opakowaniowe, które nie spełniają wymogów niniejszej normy, NPPO krajów tranzytowych mogą wymagać dodatkowych środków, w celu zapewnienia, że drewniane materiały opakowaniowe nie stanowią nieakceptowanego zagrożenia. Dalsze wytyczne dotyczące porozumień tranzytowych można znaleźć w normie ISPM nr 25 (*Przesyłki w tranzytzie*, 2006).

4.5 Procedury importowe

Ponieważ drewniane materiały opakowaniowe są związane z niemal wszystkimi rodzajami transportu, również z tymi, które zazwyczaj nie podlegają kontroli fitosanitarnej, ważna jest współpraca NPPO z organizacjami, które normalnie nie podlegają weryfikacji zgodności z wymogami fitosanitarnymi w imporcie. Na przykład współpraca z urzędami celnymi i innymi interesariuszami pomoże NPPO uzyskać informacje na temat występowania drewnianych materiałów opakowaniowych. Ważne jest zapewnienie skuteczności w wykrywaniu potencjalnych niezgodności drewnianych materiałów opakowaniowych.

4.6 Środki fitosanitarne stosowane w punkcie wwozu w przypadku niezgodności

Stosowne informacje na temat niezgodności i podejmowania działań w nagłych przypadkach znajdują się w rozdziałach 5.1.6.1. do 5.1.6.3 normy ISPM nr 20 (*Wytyczne w sprawie systemu fitosanitarnych regulacji dotyczących importu*, 2004) i w normie ISPM nr 13 (*Wytyczne w sprawie powiadamiania o przypadkach niezgodności i podejmowania działań w nagłych przypadkach*, 2001). Biorąc pod uwagę częste ponowne wykorzystywanie drewnianych materiałów opakowaniowych, NPPO powinny uwzględnić fakt, że zidentyfikowana niezgodność mogła pojawić się w kraju produkcji, naprawy lub ponownego wytwarzania, a nie w kraju eksportu lub przewozu.

W przypadku, gdy drewniany materiał opakowaniowy nie posiada wymaganego oznakowania lub wykrycie agrofagów potwierdza, że obróbka nie była skuteczna, NPPO powinien odpowiednio zareagować i – w razie konieczności – podjąć odpowiednie działania nadzwyczajne. Działanie to może przyjąć formę zatrzymania materiałów na czas badania sprawy, po którym – w odpowiednich przypadkach – może nastąpić usunięcie niezgodnych materiałów, obróbka³, zniszczenie (lub inna bezpieczna utylizacja) lub ponownego wywozu. Dalsze przykłady odpowiednich działań zostały przedstawione w Załączniku 1. W odniesieniu do podejmowania działań w nagłych przypadkach, zmierzających do rozróżnienia przesyłki handlowej od stosowanego do transportu drewnianego materiału opakowaniowego przestrzegana powinna być zasada minimalnego wpływu. Ponadto, jeśli działanie nadzwyczajne jest niezbędne, a NPPO stosuje bromek metylu, zastosowanie mają odpowiednie aspekty zalecenia Komisji ds. Środków Fitosanitarnych *Zastąpienie lub ograniczenie zastosowania bromku metylu jako środka fitosanitarnego* (2008).

NPPO kraju importującego powinien powiadomić kraj eksportujący lub, w stosownym przypadku, kraj wytwarzający o przypadkach wykrycia agrofagów. W sytuacji, gdy jednostka drewnianego materiału

³ Nie musi to być koniecznie obróbka zatwierdzona niniejszą normą.

opakowaniowego posiada więcej niż jeden znak, NPPO powinien podjąć próbę określenia pochodzenia niezgodnych komponentów przed wysłaniem zawiadomienia o przypadku niezgodności. Ponadto, zachęca się NPPO do powiadamiania o przypadkach brakujących znaków i innych przypadkach niezgodności. Biorąc pod uwagę przepisy rozdziału 4.3.2., należy zaznaczyć, że występowanie wielu znaków na tej samej jednostce drewnianego materiału opakowaniowego nie stanowi niezgodności.

ANEKS 1

**ZATWIERDZONE DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DREWNIANYMI MATERIAŁAMI
OPAKOWANIOWYMI**

Wykorzystanie drewna odkorowanego

Niezależnie od rodzaju zastosowanej obróbki, drewniane materiały opakowaniowe muszą być wykonane z drewna odkorowanego. W niniejszej normie przyjmuje się, że dowolna ilość oddzielnych i wyraźnie odrębnych małych części kory może pozostać na opakowaniu, jeśli:

- mają one mniej niż 3 cm szerokości (niezależnie od długości) lub
- mają więcej niż 3 cm szerokości, a całkowita powierzchnia każdej części kory wynosi mniej niż 50 cm².

W przypadku obróbki bromkiem metylu kora musi zostać usunięta przed obróbką, ponieważ obecność kory na drewnie ma wpływ na skuteczność obróbki bromkiem metylu. W przypadku obróbki termicznej kora może być usunięta przed obróbką lub po obróbce.

Obróbka termiczna (kod obróbki stosowany w oznakowaniu to: HT)

Drewniane materiały opakowaniowe muszą być poddane obróbce termicznej zgodnie z przewidzianym schematem określonego czasu i odpowiedniej temperatury, gdzie minimalna temperatura wynosi 56° C w czasie minimalnie 30 minut dla całego profilu drewna (w tym dla rdzenia). Do osiągnięcia tych parametrów wykorzystane mogą być różne źródła energii lub różne procesy. Na przykład suszenie komorowe drewna, chemiczna impregnacja pod ciśnieniem, mikrofałe lub inne zabiegi mogą być traktowane jako obróbka termiczna pod warunkiem, że odpowiadają one parametrom obróbki termicznej określonym w niniejszej normie.

Obróbka bromkiem metylu (kod obróbki stosowany w oznakowaniu to: MB)

Bromek metylu powinien być stosowany przy uwzględnieniu zalecenia Komisji ds. Środków Fitosanitarnych *Zastąpienie lub ograniczenie zastosowania bromku metylu jako środka fitosanitarnego* (2008). Zachęca się NPPO do propagowania stosowania alternatywnych zabiegów zatwierdzonych w niniejszej normie.⁴

Drewniane materiały opakowaniowe muszą być odkażane bromkiem metylu zgodnie ze schematem, w którym wskaźnik minimalnego stężenia do czasu ekspozycji produktu⁵ (CT) wynosi ponad 24 godziny w temperaturze i przy stężeniu pozostałości określonych w Tabeli 1. Wskaźnik CT musi być osiągnięty dla całego drewna, w tym dla jego rdzenia, mimo że stężenia mogą być mierzone w temperaturze otoczenia. Minimalna temperatura drewna i jego otoczenia nie może być niższa niż 10 °C, a minimalny czas ekspozycji nie może być krótszy niż 24 godziny. Monitorowanie stężenia gazu musi odbywać się co najmniej po dwóch, czterech i 24 godzinach (w przypadku dłuższego czasu ekspozycji i słabszego stężenia, po zakończeniu odkażania muszą zostać zarejestrowane dodatkowe dane).

Tabela 1: Minimalny wskaźnik CT w czasie 24 godzin dla drewnianych materiałów opakowaniowych odkażanych bromkiem metylu

Temperatura	CT (g·h/m ³) przez 24 h	Minimalne stężenie końcowe (g/m ³) po 24 h
21 °C lub powyżej	650	24
16 °C lub powyżej	800	28
10 °C lub powyżej	900	32

Jeden z przykładów schematu, który może być zastosowany do otrzymania określonych wymogów został przedstawiony w Tabeli 2.

⁴ Ponadto, strony umowy podpisujące IPPC mogą również podlegać obowiązkowi wynikającym z Protokołu Montrealskiego w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową.

⁵ Wynik wskaźnika CT wykorzystany do obróbki bromkiem metylu w niniejszej normie jest sumą wyników stężenia (g/m³) i czasu (h) w czasie przeprowadzania obróbki

Tabela 2: Przykład schematu obróbki, który osiąga minimalny wymagany wskaźnik CT dla drewnianych materiałów opakowaniowych poddawanych obróbce bromkiem metylu (dawka początkowa musi być większa w warunkach wysokiej sorpcji lub w przypadku wycieku)

Temperatura	Dawka (g/m ³)	Stężenie minimalne(g/m ³) po		
		2 h	4 h	24 h
21 °C lub powyżej	48	36	31	24
16 °C lub powyżej	56	42	36	28
10 °C lub powyżej	64	48	42	32

NPPO powinny zapewnić, że podmioty zajmujące się zastosowaniem obróbki bromkiem metylu w ramach niniejszej normy w odpowiedni sposób stosują się do poniższych wymogów:

1. Aby zapewnić równowagę w fazie rozprzestrzeniania gazu w procesie fumigacji stosowane są odpowiednie wentylatory, które powinny być ustawione w taki sposób, by fumigant został szybko i skutecznie rozproszony w całym sektorze fumigacji (najlepiej w ciągu jednej godziny).
2. Załadunek sektorów fumigacji nie przekracza 80% ich objętości.
3. Sektory fumigacji są szczelnie zamknięte i możliwie jak najbardziej gazoszczelne. Jeśli fumigacja jest przeprowadzana pod plandeką, plandeka musi być wykonana z gazoszczelnego materiału i musi być odpowiednio szczelnie zamknięta na szwach i przy podstawie.
4. Podłoże miejsca fumigacji jest albo nieprzepuszczalne dla fumigantu albo wyłożone gazoszczelną folią.
5. Bromek metylu jest często stosowany przy użyciu odparowywacza („obróbka gorącym gazem”) w celu całkowitego ulotnienia fumigantu przed dostaniem się fumigantu do sektora fumigacji.
6. Obróbka bromkiem metylu nie jest przeprowadzana na drewnianych materiałach opakowaniowych, których przekrój przekracza 20 cm. W stosach drewna niezbędne jest zastosowanie oddzielaczy w odległości przynajmniej 20 cm, w celu zapewnienia odpowiedniej cyrkulacji i penetracji bromkiem metylu.
7. Przy obliczaniu dawki bromku metylu wyliczane jest stężenie wszelkich mieszanin gazów (np. 2% chloropikryny), aby całkowita ilość zastosowanego bromku metylu odpowiadała wymaganemu wskaźnikowi dawki.
8. Początkowe wskaźniki dawki i procedury postępowania z produktem po przeprowadzeniu obróbki uwzględniają prawdopodobieństwo sorpcji bromku metylu przez drewniany materiał opakowaniowy lub produkty powiązane (np. pudełka polistyrenowe).
9. Mierzona temperatura produktu lub otaczającego powietrza (niezależnie od tego, która z tych temperatur jest niższa) jest wykorzystywana do obliczenia dawki bromku metylu i musi wynosić co najmniej 10 °C (z uwzględnieniem temperatury rdzenia) w czasie trwania całego procesu obróbki.
10. Drewniane materiały opakowaniowe, które zostaną poddane fumigacji nie są owinięte ani przykryte materiałami nieprzepuszczalnymi dla fumigantów.
11. Podmioty dokonujące obróbki prowadzą rejestr obróbki bromkiem metylu przez ustalony okres i – jeśli wymagają tego NPPO – zachowują go na wypadek kontroli.

NPPO powinny zalecać środki, które można stosować w celu ograniczenia lub wyeliminowania emisji bromku metylu do atmosfery w przypadkach, gdy jest to technicznie i ekonomicznie możliwe (zgodnie z zaleceniem Komisji ds. Środków Fitosanitarnych *Zastąpienie lub ograniczenie zastosowania bromku metylu jako środka fitosanitarnego* (2008)).

Przyjęcie alternatywnych metod obróbki i wprowadzenie zmian do zatwierdzonych schematów obróbki

W związku z udostępnieniem nowych informacji technicznych, istniejące działania mogą zostać poddane przeglądowi i modyfikacji, a Komisja ds. Środków Fitosanitarnych może przyjąć nowe alternatywne działania i/lub schematy obróbki drewnianych materiałów opakowaniowych. Jeśli przyjęte zostanie nowe działanie lub poprawiony schemat obróbki drewnianych materiałów opakowaniowych i zostaną one włączone do niniejszego dokumentu ISPM, materiał, który został już poddany obróbce zgodnie z poprzednio obowiązującymi przepisami nie musi być ponownie poddany obróbce ani oznakowaniu.

ANEKS 2

OZNAKOWANIE I JEGO ZASTOSOWANIE⁶

Znak stanowiący potwierdzenie poddania drewnianych materiałów opakowaniowych odpowiednim zabiegom fitosanitarnym, zgodnie z niniejszą normą, składa się z następujących wymaganych komponentów:

- symbol
- kod kraju
- kod producenta/podmiotu dokonującego obróbki
- kod obróbki wykorzystujący odpowiedni skrót, o którym mowa w Aneksie 1 (HT lub MB).

Symbol

Symbol (który mógł zostać zarejestrowany na mocy krajowych, regionalnych i międzynarodowych procedur albo jako znak towarowy albo jako znak certyfikacji/zbiorowy/gwarancji) musi być jak najbardziej zbliżony do symbolu widocznego w przykładach przedstawionych poniżej i musi być umieszczony po lewej stronie pozostałych komponentów znaku.

Kod kraju

Kod kraju to dwuliterowy kod kraju Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO) (w przykładach widniejący jako „XX”). Kod ten musi być oddzielony myślnikiem od kodu producenta/podmiotu dokonującego obróbki.

Kod producenta/podmiotu dokonującego obróbki

Kod producenta/podmiotu dokonującego obróbki jest indywidualnym kodem przypisanym producentowi drewnianych materiałów opakowaniowych lub podmiotowi dokonującemu obróbki i stosującemu znaki przez NPPO lub inny podmiot podlegający NPPO i odpowiedzialny za zapewnienie, że wykorzystano drewno poddane odpowiedniej obróbce i odpowiednio oznakowane (w przykładach „000”). NPPO określa ilość i kolejność cyfr i/lub liter.

Kod obróbki

Kod obróbki jest skrótem IPPC zgodnym z Aneksiem 1 używanym do identyfikacji zatwierdzonych stosowanych środków, który w przykładach został pokazany jako „YY”. Kod obróbki musi zostać wpisany po połączonych kodach kraju i producenta/podmiotu dokonującego obróbki. Kod ten musi zostać wpisany w oddzielnej linii niż kody kraju i producenta/podmiotu dokonującego obróbki lub – jeśli jest wpisywany w tej samej linii – musi być oddzielony myślnikiem.

Kod obróbki	Rodzaj obróbki
HT	Obróbka termiczna
MB	Bromek metylu

Zastosowanie oznakowania

Wielkość, rodzaj użytej czcionki i pozycja znaku mogą się różnić, ale wielkość musi być wystarczająco duża, aby znak był widoczny i czytelny dla inspektorów bez konieczności używania okularów lub szkieł powiększających. Znak musi być prostokątny lub kwadratowy i musi znajdować się w polu ograniczonym linią pionową oddzielającą symbol od komponentów kodu. Aby ułatwić malowanie przez szablon w obramowaniu, linii pionowej i w innych miejscach między komponentami znaku mogą pojawić się luki.

W polu znaku nie znajdują się żadne informacje. Jeśli dodatkowe znaki (np. znaki towarowe producenta, logo organu wydającego zezwolenie) uznaje się za przydatne do zabezpieczenia stosowania znaku na poziomie krajowym, informacje te mogą zostać zamieszczone obok znaku, ale poza jego polem.

⁶ W czasie przywozu kraje powinny akceptować uprzednio wytworzone drewniane materiały opakowaniowe posiadające znak, zgodnie z wcześniejszymi wersjami niniejszej normy.

Znak powinien być:

- czytelny
- trwały i nieprzenośny
- umieszczony w widocznym miejscu stosowanego drewnianego materiału opakowaniowego, najlepiej przynajmniej na dwóch przeciwległych bokach jednostki drewnianego opakowania.

Znak nie może być zapisany odręcznie.

Wykorzystanie koloru czerwonego lub pomarańczowego nie jest wskazane ze względu na fakt, że takimi kolorami oznaczane są produkty niebezpieczne.

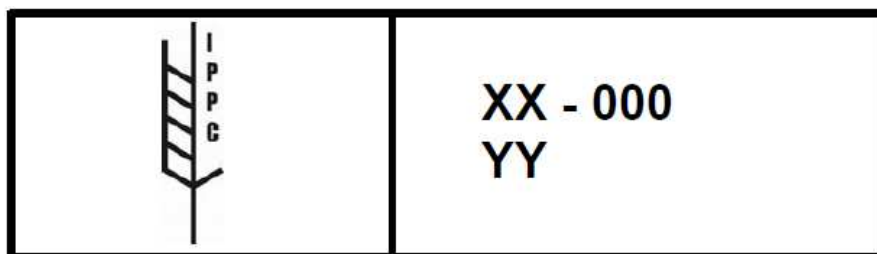
W przypadku gdy w jednostce drewnianego materiału opakowaniowego zawarte są różne komponenty, powstała z nich jednostka powinna być traktowana jako jedna jednostka przy nanoszeniu oznaczenia. W przypadku złożonej jednostki drewnianego materiału opakowaniowego wykonanego zarówno z drewna poddanego zabiegom, jak i drewna poddanego obróbce (gdzie komponent poddany obróbce nie wymaga zabiegów) stosowne może być umieszczenie oznakowania na komponentach z drewna poddanego obróbce, w celu zapewnienia, że znak znajduje się w widocznym miejscu i jest odpowiedniej wielkości. Takie podejście do użycia znaku ma zastosowanie wyłącznie do jednostek złożonych, nie do tymczasowych złożeń drewnianych materiałów opakowaniowych.

Niezbędne może okazać się szczególne uwzględnienie czytelnego znaku na drewnie sztauerskim, ponieważ drewno poddane zabiegom do wykorzystania jako drewno sztauerskie nie może być przycięte do ostatecznej długości do momentu załadunku przewożonych towarów. Ważne jest, aby przewoźnicy zapewnili, że drewno sztauerskie użyte do zabezpieczenia lub umocowania towarów zostało poddane obróbce i posiada oznakowanie opisane w niniejszym aneksie, jak również że znaki te są wyraźne i czytelne. Małe elementy drewna, które nie obejmują wszystkich wymaganych elementów znaku nie powinny być wykorzystywane jako drewno sztauerskie. Do opcjonalnych oznakowań drewna sztauerskiego zalicza się:

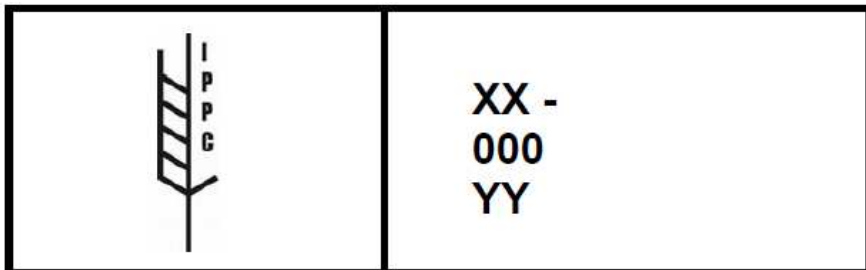
- zastosowanie znaku na elementach drewna przeznaczonego do wykorzystania jako drewno sztauerskie wzdłuż całej długości, z bardzo małymi odstępami (uwaga: w przypadku gdy do zastosowania jako drewno sztauerskie wycinane są bardzo małe kawałki, cięcia powinny być wykonywane w taki sposób, aby cały znak był widoczny na wykorzystanym drewnie sztauerskim.)
- dodatkowe zastosowanie znaku do drewna sztauerskiego poddanego obróbce w widocznym miejscu po przycięciu, pod warunkiem, że przewoźnik otrzymał zezwolenie zgodnie z Rozdziałem 4.

Poniżej przedstawiono przykłady, które ilustrują niektóre możliwe do przyjęcia warianty wymaganych komponentów znaku, który jest stosowany do zaświadczenia, że drewniany materiał opakowaniowy posiadający ten znak został poddany zatwierdzonej obróbce. Niedopuszczalne są jakiegokolwiek modyfikacje symbolu. Modyfikacje układu znaku są dopuszczalne pod warunkiem, że spełniają wymogi określone w niniejszym aneksie.

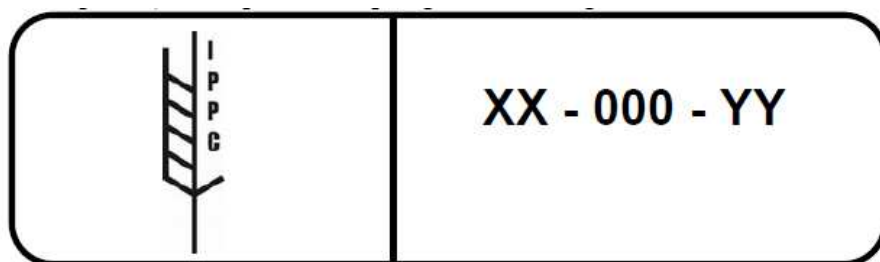
Przykład 1

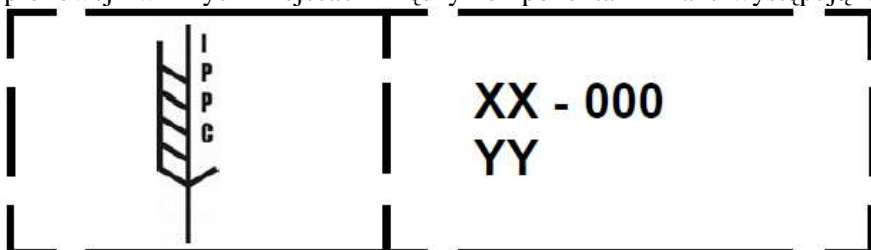
Przykład 2

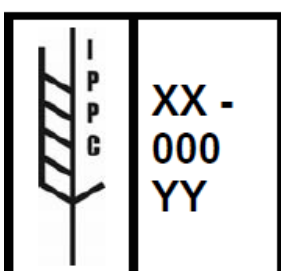
Przykład 3 (Przedstawia dopuszczalny przykład znaku z zaokrąglonymi rogami.)

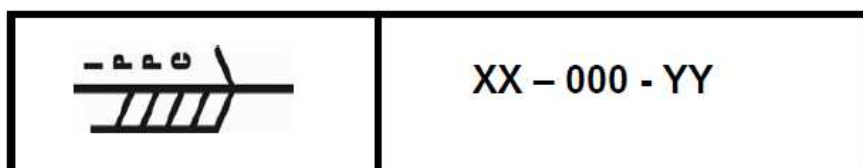
Przykład 4 (Przedstawia dopuszczalny przykład znaku malowanego przez szablon; w obramowaniu, linii pionowej i w innych miejscach między komponentami znaku występują luki.)

Przykład 5

Przykład 6

ZAŁĄCZNIK 1

Niniejszy załącznik ma jedynie znaczenie referencyjne i nie stanowi normatywnej części niniejszej normy.

PRZYKŁADOWE SPOSOBY BEZPIECZNEJ UTYLIZACJI DREWNIANYCH MATERIAŁÓW OPAKOWANIOWYCH NIESPEŁNIAJĄCYCH WYMOGÓW

Bezpieczna utylizacja drzewnianych materiałów opakowaniowych niespełniających wymogów jest opcją zarządzania ryzykiem, która może być wykorzystana przez NPPO kraju importującego, gdy niedostępne lub niezalecane jest zastosowanie działań nadzwyczajnych. Metody wyszczególnione poniżej są zalecane do stosowania przy bezpiecznej utylizacji drzewnianych materiałów opakowaniowych niespełniających wymogów:

1. spalenie, jeśli jest dopuszczalne
2. zakopanie na dużej głębokości w miejscach zatwierdzonych przez odpowiednie władze (uwaga: głębokość zakopania może zależeć od warunków klimatycznych i wykrytych agrofagów, ale zaleca się, by była to głębokość przynajmniej 2 metry. Materiał powinien być zasypany ziemią niezwłocznie po zakopaniu i powinien pozostać zakopany. Należy również zauważyć, że zakopanie na dużej głębokości nie jest odpowiednim sposobem utylizacji drewna zaatakowanego przez termyty lub inne patogeny korzeni.)
3. przetwarzanie (uwaga: rozdrobnienie powinno być stosowane wyłącznie gdy jest ono połączone z dalszą obróbką w sposób zatwierdzony przez NPPO kraju importującego, w celu wyeliminowania przedmiotowych agrofagów, np. produkcja płyt OSB.)
4. inne metody zatwierdzone przez NPPO jako skuteczne w walce przeciw przedmiotowym agrofagom
5. zwrot do kraju eksportującego, w odpowiednich przypadkach.

W celu zminimalizowania ryzyka wprowadzenia i rozprzestrzeniania się agrofagów, wymagane sposoby bezpiecznej utylizacji powinny być stosowane bez zbędnej zwłoki.